

EVALUATIE GLADHEIDBESTRIJDING WINTER 2011/2012

Voorlopige opmaak, definitieve opmaak volgens huisstijl gemeente Emmen!!!!

CONCEPT

Inleiding

Als wegbeheerder heeft de gemeente de plicht om alles te doen en niets na te laten om, zover het binnen haar vermogen ligt de gladheid zo effectief mogelijk te bestrijden. Om aan deze inspanningsverplichting te voldoen stelt het College jaarlijks een gladheidbestrijdingsplan vast. In het plan beschrijft het college op welke wijze, waar en wanneer zij uitvoering geeft aan de gladheidbestrijding. Het college evalueert tevens jaarlijks de gladheidsbestrijding van het voorgaande winterseizoen. In onderhavige evaluatie van winterseizoen 2011/2012 wordt inzichtelijk gemaakt hoe en met welke middelen de gladheid in dit seizoen is bestreden. De evaluatie wordt uitgevoerd in samenspraak met de betrokken partijen als Area, Buurtsupport en Erkende Overlegpartners. Tevens vormen meldingen en klachten van burgers, bedrijven en andere partijen input voor de evaluatie. Eventuele aanpassingen die uit deze evaluatie komen, zijn verwerkt in het gladheidbestrijdingsplan 2012/2013. Jaarlijks dient het gladheidbestrijdingsplan vastgesteld te worden door het college.

Uitgangspunten gladheidbestrijding

De uitgangspunten van het gladheidbestrijdingsplan 2011/2012 waren:

- looptijd van 15 november 2011 tot 1 april 2012 (of zoveel eerder/langer dan nodig)
- prioritering van strooiacties:
 - preventieve en curatieve strooiacties van primaire routes (ca. 490 km):
 - busroutes;
 - grote doorgaande verbindingswegen;
 - grote doorgaande industriewegen;
 - verbindingswegen naar voortgezet en speciaal onderwijs;
 - belangrijke verbindingfietspaden van dorpen naar scholen en het centrum van Emmen.
 - curatieve strooiacties van secundaire routes (ca. 140 km):
 - doorgaande bewoonde verbindingswegen;
 - dicht bewoonde wegen langs kanalen;
 - industriewegen;
 - winkelstraten;
 - Voetgangersgebieden in winkelcentra:
 - bruggen, trappen, hellingen in veel belopen gebieden.
- in geval van extreem en aanhoudend winterweer kan overgegaan worden tot een alternatief strooisceario, waarbij de ontsluitingsroutes voor auto- en fietsverkeer van en naar Emmen en de dorpen gestrooid blijven worden.

Uitvoering

Het winterseizoen 2011/2012 werd gekenmerkt door overwegend zeer zacht weer en een koude golf in de eerste helft van februari. De koude golf in februari ging gepaard met strenge vorst, zonnig weer en relatief weinig neerslag (sneeuwval) in Zuidoost-Drenthe. Deze omstandigheden hebben, anders dan in de twee voorgaande winters, hebben niet geleid tot bijzonder veel overlast en hinder in het verkeer. In totaal heeft Area Reiniging 31 maal moeten uitrukken voor gladheidbestrijding.

inzet manuren

strooiseizoen ¹ 2008/2009	4.622 uren
strooiseizoen 2009/2010	10.379 uren
strooiseizoen 2010/2011	7.751 uren
strooiseizoen 2011/2012	4.000 uren

inzet strooizout

strooiseizoen 2008/2009	2.222 ton
strooiseizoen 2009/2010	4.140 ton
strooiseizoen 2010/2011	3.335 ton
strooiseizoen 2011/2012	831 ton

Communicatie

Net als voorgaande jaren is de vaststelling van het gladheidbestrijdingsplan door het College het startschot voor de communicatie. De aanpak van de gladheidbestrijding is net als voorgaande jaren via diverse media gecommuniceerd. Vanaf 15 november 2011 heeft vanaf de gemeentelijke website (www.emmen.nl/gladheid) actuele berichtgeving plaatsgevonden over de gladheidbestrijding. Op 15 november is via de gemeentelijke informatiepagina in De Zuidoosthoek over de gladheidbestrijding gecommuniceerd. Op 6 december is op de gemeentelijke pagina's nog eens gewezen op onderdelen van strooiroutes die (tijdelijk) buiten de gladheidbestrijding vallen. Voorts is er gezien de overwegend zachte omstandigheden geen aanleiding geweest om extra te communiceren

Reacties gladheidbestrijding

Meldpunt Openbaar Gebied

De overwegend zachte winter heeft tot weinig meldingen wegens gladheidsoverlast geleid bij het Meldpunt Openbaar Gebied. In totaal heeft het Meldpunt in totaal 15 meldingen in ontvangen (ter vergelijking: in het strooiseizoen 2010/2012 werden 250 meldingen ontvangen). Alle meldingen werden gedaan gedurende de koude golfperiode in de eerste helft van februari.

Een aantal meldingen richtte zich op de gladheid bij vorst op nieuwe asfaltweggedeelten. Nieuw asfalt heeft na aanleg een verminderde stroefheid doordat de bitumenlaag aan de bovenkant er nog niet is afgesleten. Bij vorst kunnen

¹ Een strooiseizoen omvat de periode van het laatste kwartaal van het kalenderjaar en eerste kwartaal van het daaropvolgende kalenderjaar.

deze weggedeelten, met name buiten de strooiroutes, extra glad zijn. In de communicatie richting het nieuwe strooiseizoen zal hier aandacht aan worden besteed.

Buurtsupport

Buurtsupport verzorgt handmatige gladheidbestrijding in opdracht van de gemeente, EOP's en derden. Inzet van Buurtsupport gebeurt met name op locaties en routes voor voet- en fietsverkeer die geen deel uit maken van de 'machinale' routes die Area uitvoert. Deze 'haarvaten' van het gemeentelijk wegennet vormen geen hoofdprioriteit binnen het gladheidsbeleid.

Naast handmatige gladheidbestrijding verzorgt Buurtsupport de verstrekking van zoutvaatjes aan burgers (en aanvulling van de voorraad in de vaatjes). Aan de hand van de zoutvaatjes worden burgers en bijvoorbeeld beheerders van buurt- en zorgcentra in de gelegenheid gesteld om 'hun straatje' begaanbaar te houden bij gladheid. Op deze wijze wil de gemeente de zelfredzaamheid van de bewoners stimuleren. De coördinatie van de zoutvaatjes is in handen van de Erkende Overlegpartners: deze zijn het beste in staat vrijwilligers te werven en weten waar de kritische overlastpunten/routes liggen in de wijk. Het zoutvaatjesproject is een aantal jaren geleden gestart in Emmerhout is gezien haar succes gaandeweg uitgebreid in de gemeente. Inmiddels zijn circa 500 zoutvaatjes in de gemeente uitgezet.

Inzet eigen personeel

In aanloop van de afgelopen winter is strooi- en borstelmaterieel aangeschaft waarmee medewerkers van de afdeling Dorpen en Wijken en afdeling Sport en Cultuur ingezet kunnen worden in aanvulling op de reguliere strooiende van Area Reiniging op knelpunten en bij aanhoudende extreme omstandigheden. Gezien de zachte en gunstige weersomstandigheden van het afgelopen strooiseizoen is inzet van eigen personeel niet nodig geweest.

Erkende Overlegpartners

De EOP's van de gemeente in aanloop van afgelopen winterseizoen prominent betrokken bij de evaluatie van het strooiseizoen 2010/2011. De beoordeling van de EOP's van het strooibeleid en -routes is van invloed geweest op het gladheidbestrijdingsplan 2011/2012. Uit die evaluatie is eveneens gebleken dat het merendeel van de EOP's voor haar zelf een rol ziet weggelegd in de organisatie/coördinatie van de zelfredzaamheid van wijkbewoners in de gladheidbestrijding. Dit heeft zich vertaald in de betrokkenheid van EOP's in de verdere uitrol van zoutvaatjesverstrekking bij particulieren (zie ook onder kopje Buurtsupport). Daarnaast hebben een aantal EOP's zelf machinale gladheidbestrijding ingekocht bij Area Reiniging. In aanloop van onderhavige evaluatie zijn EOP's wederom benaderd om eventuele opmerkingen te plaatsen met betrekking tot het gladheidsbeleid en uitvoering hiervan. Dit heeft een aantal beperkt aantal reacties opgeleverd die ondermeer betrekking hebben op schade door strooiervoertuigen op en langs fietspaden en op de uitvoering van de zoutvaatjesproject door buurtsupport. Ten aanzien van de strooiervoertuigen op fietspaden wordt samen met

Area verkend of in de langere termijn investeringsplanning rekening gehouden kan worden een voertuigen met minder aslast.

Ondernemers

In reactie op aanmerkingen op het strooi beleid door ondernemers in vorige winters, heeft de gemeente Emmen in aanloop naar de afgelopen winter de zelfredzaamheid ook richting ondernemers gepropageerd. Hierbij is gewezen op de gedeelde belangen die de gemeente en ondernemers hebben bij hun bereikbaarheid. De ondernemersvereniging in het centrum van Emmen heeft hierop sneeuwschuivers aangeschaft voor de winkeliers. Ook hebben ondernemers zelf Area Reiniging benaderd voor particuliere strooiopdrachten (in het openbare gebied).

Pekelwaterpilot

Mede naar aanleiding van een GroenLinks-motie (d.d. 11 maart 2011) is afgelopen strooiseizoen een proef gedaan met het zogeheten pekewatersproeien. Het proefgebied (Waanderveld) lag deels buiten de reguliere strooiroute. Gezien het overwegende zachte en gunstige weerbeeld van het strooiseizoen waren de omstandigheden voor de pekewaterproef niet 'ideaal'. Een echte proef op de som kon eigenlijk alleen op 3 februari worden genomen toen sprake was van droge sneeuwval bij vorst. Ten opzichte van het reguliere natstrooien gaf de route met pekewater een veel schoner beeld (zie ook foto's bijlage). Metingen van Area wijzen uit dat de restzoutwaarde (zoutdichtheid na strooiactie per oppervlakte) bij pekewatersproeien hoger liggen dan bij de natstrooi methode. Deze metingen worden gestaafd door metingen die elders in het land zijn gedaan met pekewatersproeien. Door de beperkte winterse omstandigheden in het afgelopen strooiseizoen heeft de pekewaterproef onvoldoende referentiemateriaal opgeleverd voor een volledige evaluatie van de proef. Niettemin zijn de ervaringen tot nu toe dermate bevredigend dat voortzetting van de proef wenselijk is. De proef wordt in het strooiseizoen 2012/2013 voortgezet op een deel van een reguliere strooiroute.

Financiën

De kosten met betrekking tot de gladheidbestrijding in het winterseizoen 2011/2012 hebben betrekking op zowel de begrotingsjaren 2011 als 2012. In deze financiële paragraaf ligt de focus op het afgeronde begrotingsjaar 2011. Het begrotingsjaar 2011 kende met name in het vierde kwartaal relatief zachte winterdagen. De kosten voor gladheidbestrijding bedroegen in 2011 in totaal € 524.186. In deze kosten zijn ook de extra kosten begrepen voor de externe zoutopslag (huurkosten en inkoop extra strooizout) en voor de pilot pekewatersproeien.

Met ingang 2012 het gemeentelijk budget voor gladheidbestrijding naar beneden bijgesteld. Achtergrond hiervan is dat sinds het boekjaar 2006 in de achtereenvolgende jaren (behoudens het boekjaar 2010) sprake is van een structureel overschot in de budgetraming voor het product gladheidbestrijding. De aframing houdt in dat met ingang van 2012 sprake is van een meer reële begroting ten opzichte van voorgaande jaren. Het betekent niet dat de prioriteiten in het

gladheidbestrijdingsbeleid worden aangepast. De uitgangspunten van het gladheidbestrijdingsplan winterseizoen 2012/2013 blijven ongewijzigd ten opzichte van voorgaande seizoenen. Ten aanzien van het begrotingsjaar 2012 is te melden dat in het eerste kwartaal (januari) 12 maal is uitgerukt. Hiermee is tot dusver in 2012 sprake van reguliere inzet van het totaal aantal man- en machine-uren en is bij 'gemiddelde' wintermaanden november en december de verwachting dat het geraamde budget gladheidbestrijding in 2012 toereikend zal zijn.

Aanpassing strooiroutes

De evaluatie geeft geen aanleiding tot aanpassingen van de strooiroutes. Ook geven infrastructurele wijzigingen in het gemeentelijk wegennet geen aanleiding tot aanpassing van de strooiroutes. Wel is sprake van diverse werkzaamheden in het kader van de Centrumvernieuwing. Hierdoor zal de Wilhelminastraat tot halverwege de komende winter opgebroken zijn. Ook zorgen aanpassingen in het ondergrondse leidingverkeer voor verkeersopbrekingen langs de Hondsrugweg (hinder voor fietserverkeer). Verder zullen de strooiactiviteiten hinder ondervinden van rioolwerkzaamheden aan het Noordeind en de Boslaan/Prinsenlaan (en omgeving). Bij wegopbrekingen in strooiroutes wordt altijd de omleidingsroutes gestrooid.

Bijlage 1 Foto's pekelwateractie 03-02-2012

Dosering 50 ml/ m² +/- 2000 liter water voor de hele route

Route 8,5 km lang div ondergrond

Wegdektemp -6

Lucht temp -5.8

Sneeuwval +/- 1,5 cm

Niet geborsteld of geploegd

Eerste meting alle meetpunten maximaal beschermt tot -10

Dit was 2 uur nadat de route gestrooid is.

Beeld erg goed.

Geen sneeuwresten op de route, ook geen papsneeuw

Wegen zijn erg schoon.

zie foto's

Hoofdrijbaan 2 uur na de actie (overgang asfalt klinkers).

Asfalt

Beton

Klinkers

Tegels

Geen doorgaande weg weinig verkeer.

Fietspad gestrooid 15 gram nat.
Ook 2 uur na de strooiactie.

Hoofdrijbaan gestrooid 15 gram nat 2 uur na het strooien.